

Камерний світ Бетховена

У грудні цього року виповнюється двісті п'ятдесят років від дня народження композитора, постать якого уособлює закінчення німецького класицизму та початок романтизму. Напевно, не має такої людини, яка б не знала імені Людвіга ван Бетховена. Його музика стала перехідним етапом та закарбувалася в пам'яті, як класичний приклад композиторського доробку відомого навіть пересічним людям. Про це можемо судити з популярного на весь світ "**Та-та-та-таааа!**", яке хоча б один раз у своєму житті чула кожна людина.

Творчість Л. Бетховена – це вияв філософської глибини, демократичних нахилів та сміливості новацій. В музичних темах відобразився великий заклик пробудження народів, героїка і драматизм революційної епохи. Вся ця яскрава та різнобічна картина під назвою Бетховен заграла своїми барвами на фестивалі «Харківські асамблеї». Харківський бетховенський місяць став вельми показовим та різноманітним у жанровій та емоційно-психологічній палітрі.

Сьомий день харківських асамблей – 15 жовтня – пройшов під знаком камерної музики Л. Бетховена, у програмі представлені два струнні квартети № 4 *c-moll* (перша, четверта частини) та № 8 *e-moll* op. 59 № 2 (перша частина), а також соната для скрипки і фортепіано № 8 *G-dur*, op. 30 № 3 (в трьох частинах) та фортепіанне тріо *c-moll* op. 1 № 3 (в чотирьох частинах). Говорячи в загальному про музику віденського класика варто зауважити, що на перший погляд простота класичних форм розкриває великий емоційний потенціал, і важливим завданням перед виконавцями постає донесення того чи іншого задуму. Ось як виконавці говорять про інтерпретацію квартетів композитора: «Найскладніша річ у виконанні музики Бетховена – це, звісно, стиль. З цим у нас було багато проблем, бо те, що ми могли собі дозволити у квартетах Барбера, Шумана, Скорика – відкритий звук, яскрава вібрація, романтизація стилю, усе це ми

повинні були ховати у квартеті віденського, бо такі способи виражальності, які здавалися звичними у музиці Бетховена, тут не спрацьовують»

Початок концертної програми ознаменувався звучанням струнного квартету № 4, який виконали лауреати міжнародних конкурсів, студенти ХНУМ ім. Котляревського Ірина Григоренко (І скрипка), Ольга Ільяшенко (ІІ скрипка), Надія Сафіна (альт), Антон Сладкомедов (віолончель), творчий керівник Микола Удовиченко. Спілкуючись з виконавцями за лаштунками концерту дізналися, що досить складно та одночасно цікаво інтерпретувати музику останнього віденського класика. Адже щоразу, звертаючись до творів Л. Бетховена, відкриваються все нові і нові горизонти. Одна із учасниць квартету Н. Сафіна сказала, що «Квартети Бетховена – одні з найскладніших з усіх, принаймні так було для нас. Завжди у його музиці, зокрема квартетах, ми знаходили і знаходитимемо й надалі щось нове. Можна сказати, що ми зростали з цим квартетом (№ 4 *c-moll* – автор)».

Соната для скрипки та фортепіано №8 *G-dur* продовжила концертний вечір камерної музики Л. Бетховена. Дует чудових музикантів, лауреатів міжнародних конкурсів Олесі Пупіної (фортепіано) та Станіслава Кучеренко (скрипка) тонко передав усі градації камерного ансамблю бетховенської музики. Почувши один раз цей ансамбль можна з впевненістю слідкувати за майбутніми концертними афішами. Жодна деталь не залишилася без уваги виконавців, кожна з фраз розкрита дуже тонко, спокійно, але водночас інтонаційно наповнено.

Якщо одне з ведучих місць серед камерно-ансамблевих творів Л. Бетховена займають струнні квартети, то ними не вичерпується сфера творчості композитора, особливе місце займають сонати і тріо. Друге відділення концерту представлено не тільки квартетом № 8 *e-moll* op. 59 № 2 (перша частина), але й фортепіанним тріо *c-moll* op. 1 № 3. Квартет виконали студенти ХНУМ ім. Котляревського Михайло Фесенко

(I скрипка), Яна Руденко (II скрипка), Микита Орлов (альт) та Валентин Котелевський (віолончель).

Бездоганно володіюча фортепіано Жанна Дедусенко (фортепіано), темпераментна Інна Успенська (скрипка) та лірик-віртуоз Антон Сладкомєдов (віолончель) представили фортепіанне тріо. Емоції зображені на обличчях музикантів повністю відображали гру усіх учасників ансамблю. При злагодженості ансамблю весь твір був досить тонко нюансований то густим то прозорим звучанням скрипки та віолончелі, звучання яких було скріплено міцною ниткою – фортепіанною партією. Музичний такт та ансамблевий досвід кожного з учасників дозволив музиці бути цілісною та яскравою.

Концерт завершився і перший раз у відповідь на музику Л. Бетховена на поклін музикантів була тиша, ніби відступало все суттєве, залишалася тільки музика і ти, по той бік екрану.